

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk, Feigl Gyula kiadó címére küldendők.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyitltér sora 40 fillér.
Hirdetési nagyság szerint.

Megjelenik minden vasárnap.

XXIV. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
FEIGL GYULA.

3. szám.

Gyermekvédelem.

A szombathelyi fehér kereszt egyesület folyó évi január hó 1-jével „gyermekvédelem“ címen havi lapot indított meg, hogy ezzel is az egyesület nemes céljainak elérésére minél hathatósabban munkálkodhassék.

Igazán különös dolog, hogy külön egyesületet kell alakítani a fönntartani oly cél megvalósítására, mely cél iránt senkinek sem volna szabad közönyösnek maradni.

Sajnos azonban, az egyesület alakítása annak idején szükséges volt, fönntartása és kiterjesztése pedig felette kívánatos: mert hát bizony csak dicséretes kivételek a gyermekvédelemre célzó nemes törekvések.

Sőt mi több! — nem hogy az emberek közönyösök lennének a gyermekek sorsa iránt, hanem számos uton s módon igyekeznek rászorgálni a gyermekvédelem szükségességére, mert egyenesen támadják a gyermekek testi vagy erkölcsi épségét. Ily viszonyok között a gyermekvédelmet mindenképen terjeszteni kell, s azért örömmel üdvözljük a fönntjelzett kiadványát a fehér kereszt egyesületnek.

Mi az a gyermekvédelem?

A gyermekvédelem nem egyéb, mint az emberiség fönnttartásának előmozdítása.

A gyermek a jövő emberisége.

Hagyjuk elcsenevészedni, szellemileg, anyagiilag, erkölcsileg tönkremenni a gyermekeket: akkor ilyenné tesszük, így veszítjük el a jövő nemzedéket, az emberiséget.

A gyermekből lesz az ember. Embert véd az, aki védi a gyermeket. Lehet-e hát emberségesebb dolgot művelni, mint a gyermekvédelem?

Sommiféle társadalmi akcióra való tömörülésnek nincs nagyobb létjogosultsága, mint az egyesülésnek a gyermek, a leendő ember, vagyis az emberiség, — védelmére!

Ugyan mit érdemelnék mi emberek, akik képesek vagyunk és voltunk az állatok védelmére egész hivatalos szervezetet létesíteni, az egész országra kiterjedő egyesületeket alakítani, az állatvédelemről törvényeket alkotni, könyveket írni: ha nem tömörülnénk a gyermekvédelemre vagy ha legalább is fogékonyak nem lennénk a gyermek, a leendő ember védelmének szükségessége iránt?!

Előggé különös az, hogy az államhatalomnak a gyermekvédelem érdekében hatalmi szavával kellett intézkedni, már t. i. hogy erre egyáltalán szükség volt.

Ha igazán emberek lettünk volna mindnyájan, nem léteznék község, melyben ne lenne külön menhely a gyermekek, a jövő *embereinek* védelmére.

Minden földi lény legnagyobb föladatának tekintti az önfönntartást és a fajfönntartást. Mi emberek azonban az *emberiség* jövője, a gyermekek iránt nemcsak közönyösök tudunk maradni, hanem még arra is képesek vagyunk, hogy ellenük támadunk.

Előbbre valónak vettük az elaggottak ügyét, pedig ezeké a mult; s csak most kezdünk ügyet vetni a gyermekekre, pedig ezeké a jövő.

Kielégítő gyermekvédelem mellett a szegények

elaggottokról való gondoskodásnak alig jut munka. Ha elül kezdjük, ha kellő a gyermekvédelem, ha a gyermekeket erőseknek, egészségeseknek, munkásoknak, szellemileg-tesztileg helyesen neveljük, s minden támadás ellen okosan megvédjük: akkor alig lesznek majdau olyan elszegényedett vagy elaggott ember, kinek istápolását hivatalos kényszerrel kell kieroszakolni.

Mennyi betegség, mennyi erkölcsi ragály támad a gyermekek, a jövő emberei ellen?! Mennyi gonosz ember veszélyezteti a gyermek, a jövő emberének testi s lelki épségét?! Hány gyermek pusztul el testileg, erkölcsileg, így oszkkentvén a fejlődésre teremtett emberiség munkaképes tagjainak számát!?

Nincsen emberiesebb, nincsen szükségesebb mozgalom, mint a gyermekvédelemre célzó törekvések.

Épen azért joggal kérdelem, hogy Köszeg szabad királyi városban mért nem fordítanak kellő gondot a gyermekvédelemre?

Az csak nem meríti ki a gyermekvédelem fogalmát, ha szegény családnál 10—12 korona havi tartásdíj ellenében elhelyezik az elhagyott árvákat, ahol jól-rosszul táplálkozva úgy nőnek föl mint a gomba? — Mert bizony ezekből alig lesz más, mint sarkon ügyelgő s pálinkára való fillért leső csavargó.

Hiszen a gyermekvédelem célja az ember megvédése, a jövő nemzedék testi s szellemi fejlődésének előmozdítása. Erre pedig nem elég a

Tárca.

A magyar védő egyesület szózata a nemzethez!

A napokban érkezett hozzánk ez a szózat, melyet kivonatban olvasóinkkal közlünk:

A magyar szent korona ezredéves dicsősége és fénye nem tűri, hazaffui mely aggodalmunk pedig tovább egykedvűen nem nézheti a magyar ősi birodalom népeinek évtizedek óta tartó anyagi sorvadását, míg a velünk állami szövetségben és közösségben élő nemzetek, különösen Ausztria népei, jóléte és gazdagodása ugyanazon idők óta, szembetűnően emelkedik; más nemzetek pedig az ipar és kereskedelem fejlesztése a nemzeti termelvényeik védelme révén olyan hatalomra és gazdaságra tesznek szert, melylyel a világalalomban számoltató tényezők.

Az iparvállalatok háromnegyedrészé: külföldi tőke, ugyanakkor, mintegy 707, millió koronára rüg a bankok és tptarak betéti tőkeösszege; ott hever minden jobb gyümölcsötetést mellőzve.

Pang egész közgazdaságunk, a miért a nemzet vagyonossága, vele ellentállási képessége kétségbeesjtően annyira meggyengült, hogy az ingatlanokból egy évben 20.000 birtokost — közel 1/10-edét — licitálnak ki; és a munkásnép mégsem juthat olcsó földhöz; a birtokát ruházás pedig 1900-ban 750 millió K. ra rugott.

Iparunk pedig tehetetlenül sínlódik, nehogy nagyarányu nyerstermelésünket földolgozni bírná; a miért nemzeti termelésünk nagy részét az ország határain kívül vagyunk kényszerítve értékesíteni. Így vagyunk az idegenek önkényének és tetaszék szerinti ármezabásának kiszolgáltatva.

Közgazdaságunk ezen súlyos helyzete kell, hogy a nemzetet erélyes és céltudatos munkásságra, gondolkozásra és az újraébredésre serkentse. A Magyar Védő Egyesület központja ezen törekvéseknek.

A megoldás azonban egyedül a külföldi behozatal csökkentésével és saját ipari termelésünk emelésével érhető el. Ezért van ma hazai iparpártolásra a legnagyobb szükség.

Magyarország legyen végre a magyaroké! a magyar fogyasztás pedig: Magyarországé!

Ezt csakis úgy érthetjük el, ha első sorban és kitartóan a hazai termelést, a hazai árut pártoljuk, vesszük és használjuk, még pedig kölcsönösen és egyetértően: a gazdák, a gyárosok és iparosok.

Tagjainak buzgósaaga folytán: Lugosan már több kereskedésben magyar árukat árulnak; Kolozsváron hetenként már két waggon magyar cukor fogy, sőt Budapesten a hölgyek szintén a magyar árukat kezdik követelni és vásárolni; ezért látják el a bécsiék áruikat már magyar jelekkel. Kereskedőink is hódolnak a vöközőnség ezen kívánalmának s mind többen hirdetik áruik magyar származását.

Hogy pedig jó hazai árut nyerjünk és termeljünk, becsületese, életképes ipart kell teremtenünk.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) Camis és Stock Barkolában Triest mellett ajánlja

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módazer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész-egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/4 palaczk 5 korona 1/2 palaczk 2-60.

Kapható Köszegen:

Schaar József és Pollák Sándor füszerkereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegy ellenőrzés a os. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézese által Wien IX. Sittalgrasse 31.

Vegy ellenőrzés a os. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézese által Wien IX. Sittalgrasse 31.

(*) A Vasárnapi Ujság a legrégebb s legnagyobb terjedelmű magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes lap, mely a jelen évvel 51-ik évfolyamába lépett, évenként több mint 130 iven s több mint ezer képpel jelen meg, legjelesebb íróink és művészeink közreműködésével. Állandóan közöl egy magyar és egy külföldi regényt „Regénytár” mellékletén; ezen kívül elbeszéléseket, költeményeket, ismeretterjesztő s az aktuális eseményeket ismertető közleményeket, nagyjórészt illusztrálva, legkiválóbb íróinktól. Mikszáth Kálmán kitűnő írónk, mint főmunkatára működik a „Vasárnapi Ujság” szerkesztőségében s a vele kötött egyezség értelmében kizárólag a „Vasárnapi Ujság”-ba írja nagybecsű szépirodalmi közleményeit: új elbeszéléseit, regényeit, tárcáit. A „Vasárnapi Ujság” az 1904. évre belépő előfizetőinek nagy-zabásu, rendkívül diszes kiállítású „ünnepi albumot ad ingyen”. E hat nagy ivre terjedő, színes aranynyomatu borítékkal ellátott album ugy becses tartalmára, mint kiállításának díszére a legjavát adja annak, a mit mai irodalmunk és művészetünk nyújthat. Az ünnepi album összesen 81 eredeti képet tartalmaz, a melyek között, 51 a Rákóczi-korra vonatkozó kép van; bolti ára 3 korona; a „Vasárnapi Ujság” előfizetői — 1904-ben belépő új előfizetői is — ingyen kapják. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 4 korona, félévre 8 korona. Az előfizetések a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalába, Budapest IV., Egyetem-utca 4. szám alá küldendők.

**BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

**NAGY ÜVEG
ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
... MELLÉKELVE VAN! ...**

Elő-kasából; a gyárban vásárolt az-
olcsón és legjobban...

Első magyar hangszergyár
villamos erőre berendezve.

STOWASSER J.
cs. és kir. udvari hangszergyáros,
hadserőegyzállaító

**= a Rákóczi javított Tarogató
egyedüli feltalálója =**
Budapest, II. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja a saját gyárában készült
össze-réz-, fa-, fűtő- és vonós-
hangszereket.
Hegedűk, gordonkák, bőgők,
fuvolák, klarinetek, trombiták
és cimbalmok.

Tarogató ára 30 frtól (60 kor.) fel-
jebb, iskola hozzá ingyen.

Zenészkészítők teljes felszerelés olcsó-
árban, elonyon fizetési
feltételek mellett.

Harmonikák elpusztíthatatlan erő-
hangokkal.

Javítások specialis kivitelben
gyorsan és szakszorúen eszközölte-
nek, vonós hangszerek a legjobb talá-
mányu hangfokozó gerendával, mely-
ért garantiát vállalok.

Arjegyzék minden hangszerről külön-külön kérendő
mely hérmelve megküldetik.

569 1903. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kőszegi kir. járásbíróság 1903. V. 230. számú végzése következtében dr. Németh Gyula ügyvéd által képviselt özvegy Schöll Julianna javára Szovjak Hugo ügyvéd ellen 1131 kor. 22 f., s jár. erejéig 1903. évi szeptember hó 7-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 759 kor. -- f-re becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, 1 vadász puszta stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kőszegi kir. járásbíróság 1903. évi V. 230/6. számú végzése folytán 1131 kor. 22 fl. tőkekövetelés s ennek járulékaí bíróság már megállapított költségek erejéig Kőszegen leendő eszközölésére

**1904. évi február hó 4-ik napjának
délelőtti 10 órája**

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előrverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kőszegen, 1904. évi január hó 5. napján.

Rusa Gyula.
kir. bir. végrehajtó.

Császári és királyi udvari szállító

Fernolend

ezipőfénymáz a legjobb fénymáz a világon és fényerém világos és fekete cipőkhöz, minden bőrnemnek a legszebb fényt adják és a bőrt tartóssá teszik. Elviselt, foltos cipők sárga vagy barna bőrből a **LYOSIN** (diszténumáz) által mintha ujakká lennének.

Alapítattott 1832. Gyári raktár: Wien, I. Schulerstrasse 24. Kapható mindenütt.

Mosáshoz csak Brunner-féle szappan veendő.

Egy elismerő levél

Wilhelm Ferenc, gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító urnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria. Mittersill.

Értesitem Ont, az ön Wilhelm-féle antiarthritikus antireumatikus vértisztító-teája hét személyen, akik csuszabajosak voltak, segített úgy, hogy most mind egészségesek egy személy, ezt meg kell jegyezmem, már egy egész éve ágyban feküdt és az én tanácsomra ivott ilyen teát, most pedig megint járhat a dolga után. Az én feleségem is nélkülözhetetlennek tartja a házban ezt a teát. A tea feltalálójának ezerszer köszönetet mondok. Ennek a teának minden házban és minden családban ott kell lennie.

Tisztelettel Krall György.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítóval Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszerárakban és droguerákban 1 csomag ára 2 k., 1 postacsomag = 15 csomag ára 24 k. Hérmelve minden magyar postahivatalra

Hogyan hat Barthel takarmánymesze? Szabó és Kocsis szomszéd 2 pockos tenyésztést vásárolt. E 2 sertés egy napon 5-5 malacot szült. Nézzük csak miképpen fejlődtek s tenyészték e malacok!

1. Szabó olvasta, hogy mily jól hat a Barthel takarmánymesze, de bizalmatlan volt s nem vett

2. Kocsis ügyesebb volt, megrendelte Barthel takarmánymeszt s naponként mindenik malacnak előbb félkávéskanálnyi, majd egész kávéskanálnyi adott

3. Takarmánymész nélkül a malacok rosszul ettek, növekedésben visszamaradtak, gyakran kaptak hasmenést, s 8 hét alatt kettő közülük megdöglött.

4. Kocsisnál fordítva állott a dolog. Sohasem voltak ilyen malacai! Es mibe került neki mindez? 10 kg. Barthel-féle takarmánymész 4 koronába!

5. 9 hónap multán Szabóhoz jöven a mézszáros, alig hogy megpillantotta a malacokat, azonnal elrohant onnan!

6. Kocsisnál pedig csak nevetett s azonnal megköltötték az alkut.

Tanulság! Ki gyorsan nagy és kövér disznót akar nevelni, az keverjen Barthel-féle takarmánymeszet a takarmányba.

Magyar levelezés!

5 kg. ára 2 K
50 kg. ára 12 K
helyett Bécsben.
Ismeretes l n g y e n.
**Barthel Mihály
és Társa**
Wien, X 3.
Sircardburgg 44 F.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házszér, a mely már több mint 33 év óta megbízható leoldószerként alkalmazatik köszvényes, csuszabajos és megküszöcskésed.

Intés. Sülynyabb utasítatok miatt beavatásért aker-
tővatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket
dobozokban a „Richter” védjeggyel és a „Richter” cég-
jeggyel fogadjunk el. — 80 fl., 1 k. 40 f. és 2 k.
árban a legjobb gyógyszerárakban kapható.
Főraktár: Tótiók József gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa.
cs. és kir. udvari szállító.
Budapest.